

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: Javaslat tanácsi irányelvre a harmadik országok állampolgárainak valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országokból származó, a tagállamok területén legálisan tartózkodó munkavállalók közös jogairól

COM(2007) 638 végleges – 2007/0229 (CNS)

(2009/C 27/24)

2008. február 7-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat tanácsi irányelvre a harmadik országok állampolgárainak valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országokból származó, a tagállamok területén legálisan tartózkodó munkavállalók közös jogairól.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció 2008. június 10-én elfogadta véleményét. (Előadó: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. július 9–10-én tartott, 446. plenáris ülésén (a július 9-i ülésnapon) 140 szavazattal 3 ellenében, 7 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Előzetes észrevételek

1.1 Nyolc év telt el az Európai Tanács tamperei ülése óta, ahol az EU elhatározta a közös bevándorlási politika kidolgozását. Ennek ellenére egyelőre nem sok haladásról számolhatunk be az egyik kulcsfontosságú aspektus, a bevándorlási engedélyekre vonatkozó politika és jogalkotás tekintetében. E terület továbbra is a nemzeti jogalkotás hatálya alá tartozik, és nem történt meg az engedélyezésre vonatkozó szabályozás EU-szintű harmonizációja; a nemzeti jogszabályok jelentős eltéréseket mutatnak és egymásnak ellentmondó politikákat tükröznek.

1.2 Több mint hat év telt el azóta, hogy az Európai Bizottság kidolgozta *A harmadik országbeli állampolgárok fizetett munkavállalás vagy önálló gazdasági tevékenység céljából történő belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló tanácsi irányelvjavaslatot* ⁽¹⁾. Az EGSZB és a Parlament idevonatkozó véleményeiben ⁽²⁾ támogatta a javaslatot. Ennek ellenére a Tanács első olvasatban nem fogadta el az előterjesztést. Azóta egyes tagállamok új jogszabályokat fogadtak el a gazdasági bevándorlásról, meglehetősen eltérő megközelítéseket alkalmazva.

1.3 Az elkövetkezendő években Európának új gazdasági bevándorlókra lesz szüksége a társadalmi és gazdasági fejlődéshez ⁽³⁾. A demográfiai helyzet azt mutatja, hogy ha nem változtatunk a bevándorlási politikán, a Lisszaboni Stratégia kudarcot vallhat. Aktív politikák kialakítására van szükség mind a képzett, mind a kevésbé képzett munkaerő fogadása tekintetében.

⁽¹⁾ COM(2001) 386 végleges.

⁽²⁾ Ld. az EGSZB 2002. január 16-i véleményét a következő tárgyban: *Javaslat tanácsi irányelvre a harmadik országbeli állampolgárok fizetett munkavállalás vagy önálló gazdasági tevékenység céljából történő belépésének és tartózkodásának feltételeiről* (Előadó: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS) (HL C 80., 2002.4.3.), illetve az EP véleményét: HL C 43. E, 2004.2.19. (előadó: Anna TERRONI CUSI).

⁽³⁾ Ld. az Európai Tanács 2006. decemberi következtetéseit (a legális migrációval kapcsolatos politika tervezete), továbbá az EGSZB 2003. december 10-i véleményét a következő tárgyban: *A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a bevándorlásról, az integrációról és a foglalkoztatásról*, előadó: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS (HL C 80., 2004.3.30.).

1.4 Érthetetlen, hogy az Európai Unió Tanácsában miért vétőzták meg egyes kormányok az Európai Bizottság jogalkotási javaslatait, és miért állandósítanak idejétmúlt, restriktív politikákat. Mindeközben a feketegazdaság és az illegális foglalkoztatás tovább nő, valódi „húzóerővel” jelentve az illegális bevándorlás számára. Közös európai szabályozás híján a tagállamok eltérő politikai menetrendek szerint fogadják el új jogszabályait, további akadályokat gördítve a harmonizáció elé. A különböző politikai menetrendek és jogszabályi eltérések zavart és bizonytalanságot okoznak a polgárok között.

1.5 Az EGSZB már javasolta, hogy a bevándorlók bebocsátásának szabályozása tekintetében az Európai Unió Tanácsának fel kellene hagynia az egyhangú döntéshozatal gyakorlatával, és határozatait minősített többséggel, illetve a Parlamenttel, együttdöntési eljárás keretében kellene meghoznia ⁽⁴⁾. Csak így lehet az EU-szintű harmonizáció felé előrelépést jelentő, megfelelő jogszabályokat hozni.

1.6 Az EGSZB szerint a bevándorlásra vonatkozó szabályozást a szokott eljárásnak megfelelően (európai bizottsági kezdeményezés, minősített többség a Tanácsban és együttdöntési eljárás a Parlamenttel) kellene belefoglalni a Lisszaboni Szerződésbe.

1.7 Az irányelvjavaslat azonban a Tanácsban az egyhangú döntéshozatal természetlen elve alapján került megvitatásra. Ezért, ahogy az EGSZB a hágai programról kiadott véleményében ⁽⁵⁾ javasolta: „Ezt a változást sürgősen, még az új jogszabályjavaslatok vizsgálata előtt be kell vezetni”. Az EGSZB

⁽⁴⁾ Lásd az EGSZB 2005. december 15-i véleményét a következő tárgyban: *A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek – A hágai program: Tíz prioritás a következő öt évre – Partnerség Európának a szabadság, biztonság és jog területén való megújulásáért*, előadó: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS (HL C 65., 2006.3.17.).

⁽⁵⁾ Lásd a 4. lábjegyzetet.

szorgalmazza, hogy a Tanács fogadjon el a menedékjogra vonatkozó hatályos eljáráshoz hasonló „áthidaló” eljárást, hogy a szóban forgó irányelveket is minősített többséggel, illetve együttdöntési eljárás keretében lehessen jóváhagyni.

1.8 Mint az EGSZB korábban megállapította: „A befogadásra vonatkozó új rendelkezések esetében előnyösebb egy horizontális jellegű, átfogó jogi keret létrehozása, mint szektorspecifikus jogszabályok alkotása. Az Európai Bizottság befogadásról szóló irányelvjavaslata – amelyet az EGSZB néhány módosítási javaslat mellett támogatott – mindmáig megállja a helyét. Kiegészítő jelleggel konkrétan szektorspecifikus kérdések és egyedi helyzetek megoldására szolgáló jogszabályok alkotása is lehetséges. Ha az Európai Unió Tanácsa kizárólag a magasan képzett bevándorlók befogadásával kapcsolatos, szektorspecifikus megközelítést választana, az nem jelentene megoldást a bevándorlás túlnyomó része rendezésére, és diszkriminatív jellegű is lenne. Ez a megoldás ugyan egyszerűbb lenne a Tanács számára, de nem felel meg az Unió szükségleteinek ⁽⁶⁾”.

1.9 A Lisszaboni Szerződés határokat szab a közösségi jogalkotásnak, beleértve a tagállamok jogát, hogy meghatározzák, hány migránst engednek be a területükre. E korból azonban nem jelenti azt, hogy az EU-ban ne lehetne magas szintű jogalkotási harmonizációt megvalósítani. Ez ösztönzőt jelent ahhoz, hogy a gazdasági migráció nemzeti kezeléséhez közös, átlátható eljárásokat alkalmazzanak. A munkavállalási és tartózkodási engedélyek kiadásának hatásköre a tagállami hatóságoknál marad, de közösségi szabályozás keretein belül. Minden tagállam tehát – a szociális partnerekkel együtt – maga dönthet arról, milyen típusú bevándorlást tart kívánatosnak. A nemzeti szabályozásnak tekintetbe kell vennie az adott ország körülményeit, s egyúttal meg kell felelnie az európai jogi normáknak.

1.10 A harmadik országok állampolgárainak valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országokból származó, a tagállamok területén legálisan tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló horizontális irányelvre irányuló javaslat az átfogó bevándorlási politika kialakítására irányuló európai uniós célkitűzésnek kíván megfelelni.

1.11 E célkitűzést első ízben az 1999. októberi tamperei Európai Tanács fogalmazta meg, amely zárónyilatkozatában kijelentette, hogy az EU-nak tisztességes bánásmódot kell alkalmaznia a tagállamokban legálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokkal szemben, akikre az uniós polgárokéval azonos jogoknak és kötelezettségeknek kell vonatkoznuk.

1.12 A 2004 novemberében meghirdetett hágai program ugyanakkor elismerte, hogy „a legális migráció fontos szerepet fog játszani az európai tudásalapú gazdaság megerősítésében és a gazdasági fejlődés elősegítésében, ezáltal hozzájárulva a lisszaboni stratégia végrehajtásához”.

1.13 Az Európai Bizottság 2004-ben zöld könyvet dolgozott ki ⁽⁷⁾ azzal a céllal, hogy vitát és konzultációt indítson az

EU-ban tapasztalható gazdasági migráció kezeléséről. Az EGSZB ennek kapcsán kiadott véleményében ⁽⁸⁾ azt javasolta, hogy az EU fektessen le közös jogszabályokat a migránsok fogadására vonatkozóan; e szabályozásnak magas szintű harmonizációra, illetve ágazatspecifikus helyett horizontális szabályozásra kell törekednie.

1.14 Az Európai Tanács 2006. decemberi ülésén politikai tervet fogadott el a legális migrációról, amely két célkitűzésnek kíván megfelelni:

1.14.1 a migránsok különböző csoportjaira (magasan képzett munkavállalók, idénymunkások, fizetett gyakornokok és vállalaton belüli áthelyezések) vonatkozó befogadási feltételek meghatározása négy egyedi jogalkotási javaslat révén; valamint

1.14.2 általános keretek kialakítása egy méltányos és a migráns munkavállalók jogainak a tiszteletben tartására alapuló koncepció számára.

2. Az irányelvjavaslat

2.1 Az irányelvjavaslat célja a harmadik országbeli, tartózkodásra jogosult munkavállalók jogállásának biztosítása, és az eljárások egyszerűsítése a kérelmezők számára.

2.2 A migráns munkavállalókkal szembeni bánásmód tekintetében jelentős különbségek vannak a tagállamok között.

2.3 Jelentős különbség mutatkozik a közösségi munkavállalókkal szembeni bánásmóddal összevetve is.

2.4 Az irányelv összevont kérelmezési eljárást kíván kialakítani a harmadik országok azon állampolgárai számára, akik tartózkodási és munkavállalási célból szeretnének valamely tagállam területére beutazni, valamint közös jogokat kíván meghatározni a legálisan tartózkodó harmadik országbeli munkavállalók számára: munkafeltételek, beleértve a fizetést és az elbocsátást, egyesülés, hozzáférés a szakképzéshez és a főbb szociális juttatásokhoz stb.

2.5 A javasolt irányelv horizontális, hatálya a gazdasági bevándorlókra és a más célra kiállított tartózkodási engedéllyel rendelkező, de a későbbiekben a közösségi vagy nemzeti rendelkezések alapján a munkaerőpiachoz hozzáférő személyekre (például családtagokra, menekültekre, diákokra, kutatókra) is kiterjed.

2.6 Az irányelv hatálya nem terjed ki kiküldetésben lévő munkavállalónak minősülő harmadik országbeli állampolgárokra ⁽⁹⁾, mivel e személyek nem tartoznak a kiküldetés szerinti tagállam munkaerőpiacához, továbbá a vállalaton belül

⁽⁶⁾ Lásd a 4. lábjegyzetet.

⁽⁷⁾ Zöld könyv a gazdasági migráció kezelésének európai uniós megközelítéséről (COM(2004) 811 végleges).

⁽⁸⁾ Lásd az EGSZB 2005. június 9-i véleményét a következő tárgyban: Zöld könyv a gazdasági migráció kezelésének európai uniós megközelítéséről, előadó: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS (HL C 286., 2005.11.17.).

⁽⁹⁾ A 96/71/EK irányelv.

áthelyezett személyekre, a szerződéses szolgáltatókra, a felsőfokú végzettséggel rendelkező gyakornokokra, az időn munkásokra és a hosszú távú tartózkodási jogot nyert harmadik országbeli állampolgárookra sem.

2.7 A javaslat alapján a tagállamoknak a területükre vonatkozó munkavállalási és tartózkodási engedélykérelmeket összevont kérelmezési eljárás keretében kell megvizsgálniuk, és jóváhagyás esetén egyetlen engedélyt kell kiadniuk arról, hogy a kérelmező tartózkodásra és munkavállalásra jogosult.

2.8 Az egyes tagállamoknak ki kell jelölniük e célra egy, a kérelem fogadására és az összevont engedély kiállítására illetékes hatóságot, anélkül hogy ez érintené más nemzeti hatóságok szerepét és felelősségét a kérelem kivizsgálása és elbírálása tekintetében.

2.9 Az összevont engedély formátuma megfelel a harmadik országok állampolgáira vonatkozó tartózkodási engedélyek 1030/2002/EK rendeletben előírt harmonizált formátumának.

2.10 Az összevont engedély az engedélyt kiállító tagállam területére való belépésre és a tagállam teljes területén való szabad tartózkodásra, más tagállamok területén való átutazásra, valamint az összevont engedélyben meghatározott tevékenységek folytatására jogosítja fel birtokosát.

2.11 A javaslat bizonyos garanciákat is meghatároz az összevont eljárásra vonatkozólag, így az összevont engedélyre irányuló kérelem elutasításáról szóló határozatot indoklással kell ellátni; ahol a kérdés a nemzeti jog hatálya alá esik, az összevont engedély iránti kérelem elutasításának kritériumait és feltételeit minden esetben a nemzeti jogban kell meghatározni.

2.12 Az irányelv előírja továbbá, hogy a kérelem elutasítása esetén a tagállamok kötelesek jogorvoslati lehetőséget biztosítani, és az elutasítással egy időben ezt a lehetőséget írásban jelezni. Tájékoztatást kell nyújtani a kérelem benyújtásához szükséges dokumentumokról, illetve az esetleges díjakról is.

2.13 Ami a munkavállalók jogait illeti, az irányelv meghatározza az összevont engedéllyel rendelkező egyéneknek biztosítandó egyenlő bánásmód minimumkövetelményeit, de tiszteletben tartja a tagállamok jogát, hogy ennél kedvezőbb rendelkezéseket fogadjanak el.

2.14 Az irányelv szerint a harmadik országokból származó munkavállalók legalább a következők tekintetében egyenlő bánásmódban részesülnek a tagállamok állampolgáiraival:

- munkafeltételek, beleértve a fizetést és az elbocsátást, valamint a munkahelyi egészséget és biztonságot,
- egyesülési és társulási szabadság, valamint a munkavállalókat vagy munkaadókat képviselő szervezetekbe, illetve bármely szakmai szervezetbe történő szabad belépés,
- oktatás és szakképzés,
- oklevelek, bizonyítványok és más szakképesítések elismerése a vonatkozó nemzeti eljárásokkal összhangban,
- egyenlő bánásmód a szociális biztonság terén az 1408/71/EKG tanácsi rendeletben meghatározott ellátások tekintetében, melynek rendelkezéseit a tagállamokba közvet-

lenül valamely harmadik országból érkező állampolgárookra is ki kell terjeszteni,

- harmadik országba való költözés esetén a megszerzett nyugdíjak kifizetése,
- adókedvezmények,
- hozzáférés az árukhoz és szolgáltatásokhoz, beleértve a lakáshoz jutási eljárásokat és a munkaközvetítő irodák által nyújtott támogatást.

2.15 A tagállamok a következő esetekben korlátozhatják az egyenlő bánásmóddal való jogot:

- az oktatáshoz és a szakképzéshez való hozzáférés céljából megkövetelhetik a megfelelő szintű nyelvtudás igazolását,
- korlátozhatják a tanulmányi ösztöndíjakra való jogosultságot,
- bizonyos foglalkozások esetén korlátozhatják az egyenlő munkafeltételekhez (beleértve a fizetést, az elbocsátást, a munkahelyi egészséget és biztonságot), az egyesülési szabadsághoz, az adókedvezményekhez és a társadalombiztosítási juttatásokhoz való jogot.

2.16 Ami az oklevelek elismerését illeti, a javaslat a nemzeti eljárásokkal összhangban egyenlő elbánást ír elő e téren is, utalva a 2005/36/EK irányelv rendelkezéseinek alkalmazására, amely szerint ha a harmadik ország állampolgára másik tagállamban szerzett képesítést, ugyanúgy el kellene ismerni, mint az uniós polgárokat.

2.17 Ami a nyilvánosság rendelkezésére álló árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén való egyenlő bánásmódot illeti – beleértve a köz- és a magánszféra által biztosított lakáshoz jutást is –, a közszféra keretében történő lakáshoz jutás tekintetében a tagállamok korlátozhatják ezt a jogot a harmadik országok azon állampolgáira, akik legalább három éve tartózkodnak az adott tagállamban.

2.18 Végezetül a javaslat biztosítja a közösségi vagy nemzetközi megállapodásokban foglalt kedvezőbb rendelkezések betartását, beleértve az Európa Tanács égisze alatt létrejött okmányokat, amelyek a harmadik országokból származó azon munkavállalókra vonatkoznak, akik az Európa Tanács tagországainak állampolgárai. A javaslat nem érinti a nemzeti származás alapján való megkülönböztetés tilalmáról szóló nemzetközi egyezményekben foglalt kedvezőbb rendelkezéseket sem.

3. Általános megjegyzések

3.1 Az EGSZB javasolta, hogy a bevándorlók bebecsátásának szabályozása tekintetében az Európai Unió Tanácsa hagyjon fel az egyhangú döntéshozatal gyakorlatával, és határozatait minősített többséggel, illetve a Parlamenttel, együtdöntési eljárás keretében hozza meg⁽¹⁰⁾. Csak így lehet az EU-szintű harmonizáció felé előrelépést jelentő, megfelelő jogszabályokat hozni.

3.2 Az EGSZB üdvözli, hogy a Lisszaboni Szerződésbe a szokott eljárás keretében (bizottsági kezdeményezés, minősített többség a Tanácsban, és együtdöntési eljárás a Parlamenttel) lettek belefoglalva a bevándorlásra vonatkozó előírások.

⁽¹⁰⁾ Lásd a 4. lánjegyzetet.

3.3 A Lisszaboni Szerződés ratifikálását és hatálybalépését követően világosabbá válik az EU és a tagállamok között hatásköreosztás, és a Tanács minősített többséggel és az együttdöntési eljárás keretében, a Parlamenttel együtt fog határozatokat hozni, meghaladva az egyhangú határozatok gyakorlatát, amely gátolja a valódi közös jogalkotási folyamatot; az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság azt javasolja, hogy a bevándorlással kapcsolatos jogszabályok megalkotásakor a Tanács a szokott eljárást alkalmazza (amint a menedékjogra vonatkozó szabályozás esetében tette), megelőlegezve a Lisszaboni Szerződés rendelkezéseit.

3.4 Az EGSZB azt javasolja, hogy a Tanács ezen irányelvvel kapcsolatos munkája élvezzen elsőbbséget a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalásról szóló irányelvvel (COM (2007) 637), illetve az egyéb ágazati irányelvekkel szemben; továbbá hogy az Európai Bizottság gyorsítsa fel a bevándorlók fogadására vonatkozó egyéb irányelvek munkálatait, amelyeket az elkövetkezendő hónapokra ütemezett be (idénymunkások, fizetett gyakornokok, illetve vállalaton belüli kiküldetések).

3.5 Az EGSZB reméli, hogy az EU megfelelő, kellően harmonizált szabályozásra fog szert tenni, amely lehetővé teszi a bevándorlás legális, rugalmas, átlátható eljárásokon keresztül történő becsatornázását, méltányos bánásmódban részesítve a harmadik országok állampolgárait, az uniós polgárokéhoz hasonló jogokkal és kötelezettségekkel.

3.6 A harmadik országbeli állampolgárok javasolt irányelvben foglalt jogai és kötelezettségei, melyek az egyenlő bánásmódon alapulnak a bérek, munkakörülmények, az egyesülés szabadsága, az oktatás és a szakképzés tekintetében, megfelelő kiindulópontot alkotnak a jövőbeni bevándorlási jogszabályokhoz.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Az EGSZB szerint a tagállamokban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli munkavállalókra vonatkozó összevont eljárásról és jogaik meghatározásáról szóló horizontális irányelv alapvető fontosságú az EU számára a gazdasági migrációra vonatkozó közös politika szilárd alapjainak lerakása szempontjából. Az irányelvjavaslat tiszteletben tartja a tagállamok azon jogát, hogy maguk határozzák meg a befogadni kívánt bevándorlók számát.

4.2 Az EGSZB hangsúlyozni kívánja az Európai Bizottság javaslatának jelentőségét, mivel az horizontális uniós szabályozást hoz létre a tagállamok területén tartózkodó harmadik országbeli munkavállalók befogadási eljárására és jogaira vonatkozóan.

4.3 Az EGSZB a zöld könyvről kiadott véleményében ⁽¹¹⁾ támogatta a munkavállalási célú bevándorlási engedélyek összevont eljárását: „A tartózkodási engedély és a munkavállalási engedély közötti összefüggés szempontjából lényeges különbségek léteznek az

egyes tagállamok jogszabályaiban. Az EGSZB szükségesnek tartja az egységes, az egész EU-ra érvényes jogszabályok megalkotását. Az engedélyek kiállítására illetékes hatóságnak a megfelelő tagállami hatóságnak kell lennie. Az egyik tagállam által kiadott engedélyt az EU többi országában minden tekintetben el kell ismerni. Az EGSZB nézete szerint a jogszabályok minimálisra csökkentenék az adminisztrációs terhet, az érintettek – a migránsok, a munkaadók és a hatóságok – számára pedig megkönnyítenék az eljárást. Az EGSZB egyetlen engedély – a tartózkodási engedély – kiállítását helyesli, amely aztán a munkavállalási engedély alapját képezne”.

4.4 A jogokkal kapcsolatban az EGSZB a zöld könyvről szóló, fent idézett véleményben kijelentette: „E vita kiindulási pontját a hátrányos megkülönböztetés tilalma kell, hogy képezze. A bevándorolt munkaerőnek tartózkodási és munkavállalási engedélye időtartamától függetlenül gazdasági, munkajogi és szociális szempontból ugyanolyan jogokkal kell rendelkeznie, mint a többi munkavállalónak”. Az EGSZB hangsúlyozza a különböző szintű (vállalkozások, ágazati, nemzeti és európai szint) szociális partnerek szerepét a munkahelyi egyenlő bánásmód előmozdításában. Az EGSZB a Dublini Alapítvánnyal és a szociális partnerekkel közösen meghallgatást tartott a kérdésben, melynek következtéseit külön véleményben taglalja ⁽¹²⁾.

4.5 A zöld könyvről szóló véleményben ⁽¹³⁾ „Az EGSZB javasolja, hogy az olyan harmadik országbeli állampolgároknak, akik átmenetileg és jogszerűen tartózkodnak és folytatnak keresőtevékenységet az EU-ban, [...] különleges jogokat kell biztosítani”. Az EGSZB rámutat, hogy a bevándorló munkavállalók a társadalombiztosítási járulékokon túlmenően adót is fizetnek a befogadó ország nemzeti hatóságainak, a tagállam jogszabályainak megfelelően.

4.6 A munkahelyi egyenlő bánásmódon (munkakörülmények, bérek, elbocsátás, munkahelyi egészség és biztonság, egyesülési szabadság stb.) túl az EGSZB a továbbiakat javasolja:

- „a társadalombiztosítás igénybevétele, az orvosi ellátást is beleértve,
- árukhoz és szolgáltatásokhoz – beleértve a lakhatást is – való hozzájutás ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai,
- általános és szakmai képzéshez való hozzáférés,
- bizonyítványok, oklevelek és végzettségek elismerése a közösségi jogszabályok keretében,
- a gyermekek iskoláztatásának joga, beleértve a tanulmányi támogatásokat és ösztöndíjakat,
- tanítási vagy kutatási tevékenység gyakorlásának joga az irányelvjavaslat alapján ⁽¹⁴⁾,
- szükség esetén ingyenes jogi segítséghez való jog,
- ingyenes munkaközvetítő szolgáltatáshoz (közszolgáltatás) való hozzáférés joga,

⁽¹²⁾ Lásd az EGSZB 2006. szeptember 13-i véleményét a következő tárgyban: „Bevándorlás az EU-ban és a beilleszkedési politikák: a regionális és helyi önkormányzatok és a civil társadalmi szervezetek együttműködése”, előadó: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS (HL C 318., 2006.12.23.).

⁽¹³⁾ Lásd a 8. lábjegyzetet.

⁽¹⁴⁾ Lásd az Európai Bizottság COM(2004)178 sz. irányelvjavaslatát a harmadik országok állampolgárainak az EK területére való bebocsátásáról tudományos kutatás céljából, valamint az EGSZB 2004. október 27-i véleményét a következő tárgyban: A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek – A harmadik országbeli állampolgárok Európai Közösség területére tudományos kutatás végzése céljából történő bebocsátásának megkönnyítését szolgáló irányelvre, valamint két ajánlásra irányuló javaslatról (Előadó: Brenda KING) (HL C 120., 2005.5.20.).

⁽¹¹⁾ Lásd a 8. lábjegyzetet.

- a befogadó országban használt nyelv tanulásához való jog,
- a kulturális sokszínűség tiszteletben tartása,
- a tagállamon belüli szabad mozgás és tartózkodás joga”.

4.7 2004-ben az EGSZB saját kezdeményezésű véleményét⁽¹⁵⁾ is kiadott, szorgalmazva, hogy az Európai Unió és a tagállamok ratifikálják az Egyesült Nemzetek Szervezete által 1990-ben elfogadott *A migráns munkavállalók és családtagjaik jogainak védelméről szóló nemzetközi egyezményt*⁽¹⁶⁾, nem csak Európában, de az egész világon előmozdítva a migráns munkavállalók alapvető jogait. Az EGSZB kéri, hogy a bevándorló jogok nemzetközi rendszerének megerősítése érdekében az Európai Bizottság tegyen újabb lépéseket az egyezmény ratifikálása felé.

4.8 Az EGSZB szorgalmazza egy új bekezdés beillesztését az irányelv indokolásába, a bevándorlási jogokra vonatkozó ILO-szabványoknak, nevezetesen a migráns munkavállalókról szóló ILO-egyezményeknek (C 97 és C 143) való megfelelés érdekében.

4.9 Az EGSZB továbbá javasolja, hogy az irányelv garantálja a nemek közötti egyenlőséget, amely a diszkriminációellenes uniós jogszabályokkal együtt a közösségi *acquis* részét képezi.

4.10 Az időmunkásokat nem szabad kizárni az irányelv alkalmazási köréből. Bár az Európai Bizottság egyedi irányelv kidolgozásán munkálkodik, az EGSZB úgy véli, az egyenlő bánásmódot a munkavállalók ezen kategóriája számára is garantálni kell, különösen a munkahelyeken.

4.11 Az EGSZB hangot kíván adni aggodalmának és rosszalásának, amiért az irányelv lehetőséget teremt a tagállamoknak az egyenlő bánásmód korlátozására⁽¹⁷⁾, a munkakörülmények (a

fizetést, az elbocsátást, a munkahelyi egészséget és biztonságot és a szociális biztonságot is beleértve) és az egyesülési szabadság tekintetében. E korlátozás ellentmond a 2. cikkben foglalt javaslattal. A rendelkezés egyúttal a megkülönböztetésmentesség elvének megsértését is jelenti. Az EGSZB szerint az Európai Községek Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban az egyenlő bánásmódot a közösségi jog egyik alapelveként kell tekinteni.

4.12 Amennyiben korlátozásokat alkalmazunk, ezeket minden esetben a kedvezőbb kötelező érvényű nemzetközi jogszabályokkal összhangban kell értelmezni, különös tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezményére, az Emberi Jogok Európai Egyezményére, illetve a kedvezőbb ILO-egyezményekre vagy közösségi és nemzeti jogszabályokra.

4.13 Az irányelv szerint ha a hatóságok megtagadják az összevont engedély kiadását, ezt írásban kell megtenniük, és az érintettnek biztosítani kell a jogorvoslati lehetőséget a tagállam bíróságai előtt. Az EGSZB szorgalmazza, hogy az összevont engedélyek – a nemzeti, illetve közösségi jogban meghatározott kritériumok alapján történő – megújítására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó bírósági határozat⁽¹⁸⁾ esetén az adminisztratív döntést a határozat jogerőssé válásáig el kell halasztani.

4.14 Végetetül az EGSZB hangsúlyozni kívánja az integráció fontosságát. Az EGSZB számos saját kezdeményezésű véleményét dolgozott ki az integrációs politikák előmozdítására⁽¹⁹⁾, és több konferenciát és meghallgatást szervezett a kérdésben. Az EU-nak és a nemzeti hatóságoknak együtt kell működniük az integrációs politikák előmozdításában, mivel az integráció, az egyenlő bánásmód, valamint a diszkrimináció elleni küzdelem egyaránt az európai társadalom nagy kihívásai közé tartoznak, különös tekintettel a helyi önkormányzatokra, a szociális partnerekre és a civil társadalmi szervezetekre. Az EGSZB az Európai Bizottsággal közösen munkálkodik egy Európai Integrációs Fórum felállításán⁽²⁰⁾.

Kelt Brüsszelben, 2008. július 9-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹⁵⁾ Lásd az EGSZB 2004. június 30-i véleményét a Nemzetközi Bevándorlási Egyezményről (előadó: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS) (HL C 302., 2004.12.7.).

⁽¹⁶⁾ 45/158. sz. határozat (1990. december 18.), hatálybalépés időpontja: 2003. július 1.

⁽¹⁷⁾ 12. cikk (2) bekezdés.

⁽¹⁸⁾ 8. cikk.

⁽¹⁹⁾ Az EGSZB 2002. március 21-i véleménye: Bevándorlás, integráció és a civil társadalom szervezeteinek szerepe (Előadó: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS) (HL C 125., 2002.5.27.).

Lásd az EGSZB 2003. december 10-i véleményét az alábbi tárgyban: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a bevándorlásról, integrációról és foglalkoztatásról”, előadó: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS (HL C 80., 2004.3.30.).

Lásd az EGSZB 2006. szeptember 13-i véleményét a következő tárgyban: „Bevándorlás az EU-ban és a beilleszkedési politikák: a regionális és helyi önkormányzatok és a civil társadalmi szervezetek együttműködése”, előadó: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS (HL C 318., 2006.12.23.).

Konferencia „A civil társadalom szerepe az integráció előmozdításában” témájában, Brüsszel, 2002. szeptember 9.–10.

⁽²⁰⁾ <http://integrationforum.teamwork.fr>